

На основу члана 4. тачка 3) и члана 14. став 1. тачка 11) Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 – одлука УС и 44/2018) и члана 28. став 7. Закона о банкама („Службени гласник РС“, бр. 107/2005, 91/2010 и 14/2015), Извршни одбор Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У
О ПРИВРЕМЕНИМ МЕРАМА ЗА БАНКЕ У ЦИЉУ АДЕКВАТНОГ
УПРАВЉАЊА КРЕДИТНИМ РИЗИКОМ У ПОРТФОЛИЈУ
ПОЉОПРИВРЕДНИХ КРЕДИТА У УСЛОВИМА ОТЕЖАНЕ
ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПРОИЗВОДЊЕ

1. Овом одлуком прописују се мере и активности које је банка дужна да примењује у циљу адекватног управљања кредитним ризиком у портфолију пољопривредних кредита (у даљем тексту: кредит) у условима отежане пољопривредне производње, омогућавањем репрограма кредита дужницима.

2. Банка је дужна да дужнику, на његов захтев, одобри репрограм кредита у складу са овом одлуком (у даљем тексту: репрограм), ако су на дан 31. маја 2022. године испуњени сви следећи услови:

- 1) дужник није у доцњи дужој од 90 дана по било којој обавези на коју се репрограм примењује;
- 2) дужник није у статусу неизмирења обавеза у тој банци у смислу прописа Народне банке Србије;
- 3) потраживања банке према дужнику не сматрају се проблематичним кредитом, односно проблематичним потраживањем у смислу прописа Народне банке Србије.

Под дужником из става 1. ове тачке подразумева се лице које је уписано у регистар пољопривредних газдинстава у смислу закона којим се уређују пољопривреда и рурални развој (у даљем тексту: Регистар), и то:

- 1) физичко лице које је носилац комерцијалног породичног пољопривредног газдинства у смислу закона којим се уређују пољопривреда и рурални развој;
- 2) предузетник;
- 3) правно лице, и то:

- земљорадничка задруга с најмање пет чланова који су уписани у Регистар као носиоци или чланови пет различитих пољопривредних газдинстава уписаних у Регистар,
- друго правно лице разврстано у микро или мало правно лице у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

На кредите одобрене у оквиру гарантне шеме Републике Србије или с гаранцијом међународних финансијских институција, као и по основу субвенционисаних кредита, репрограм се може применити само уз претходну сагласност давалаца те гаранције, односно субвенције.

3. Репrogram јесте промена услова појединачног кредита тако да се дужнику омогући грејс период у отплати свих његових обавеза према банци по том кредиту у трајању од шест до дванаест месеци (у зависности од тога за који период се дужник определи у захтеву из тачке 4. ове одлуке), у току којег банка не наплаћује потраживања по основу главнице, при чему наплаћује уговорену камату, а рок отплате тог кредита продужава се тако да износ ануитета (периодичне обавезе која би се плаћала по истеку грејс периода) утврђен у моменту одобравања репрограма не буде већи у односу на тај износ у периоду пре примене репрограма.

Под кредитом из става 1. ове тачке подразумева се кредит одобрен дужнику за потребе обављања пољопривредне делатности.

Услови отплате кредита уговорени одобравањем репрограма (нпр. висина каматне стопе, додатна средства обезбеђења и сл.) не могу бити неповољнији за дужника у односу на првобитно, односно раније уговорене услове.

Ако је дужнику одобрен репрограм у складу са овом одлуком, сматра се да је доцња у измиривању обавеза тог дужника према банци по основу кредита који се репрограмира престала да тече даном подношења захтева из тачке 4. ове одлуке, а доцња дужника према банци утврђује се према новом уговореном плану отплате.

На обавезе дужника по основу камате обрачунате за време трајања застоја у отплати обавеза (мораторијума) у смислу прописа о привременим мерама за банке у циљу очувања стабилности финансијског система, репрограм се примењује тако да се та камата наплаћује након престанка грејс периода, наставља да се равномерно распоређује на период отплате кредита и не приписује се остатку дуга.

4. Банка је дужна да, у року од пет радних дана од дана ступања на снагу ове одлуке, на почетној страни своје интернет презентације и у својим пословним просторијама објави обавештење о томе да дужници могу поднети банци захтев за одобравање репрограма у складу са овом одлуком.

Банка је дужна да свим својим дужницима из тачке 2. ове одлуке достави и индивидуално обавештење из става 1. ове тачке, и то до 31. октобра 2022. године.

Обавештење из ст. 1. и 2. ове тачке садржи јасне, прецизне и потпуне информације које се односе на следеће:

- 1) могућност подношења захтева за одобравање репрограма (у даљем тексту: захтев), уз навођење услова за то одобравање;
- 2) могућност избора дужине грејс периода у трајању од шест до 12 месеци;
- 3) начин подношења захтева;
- 4) репрезентативни пример износа обавеза по основу кредита пре и након примене репрограма, а који садржи све елементе на основу којих се могу утврдити услови под којима се репрограм примењује.

5. Дужник може поднети банци захтев у пословним просторијама банке, електронским путем или поштом, најкасније 30. априла 2023. године.

Банка је дужна да одлучи о захтеву дужника и обавести га о тој одлуци у року од 30 дана од дана пријема захтева.

6. Банка је дужна да унутрашњим актима уреди следеће:

- 1) овлашћења и одговорности органа и запослених банке у процесу спровођења мера и активности из ове одлуке;
- 2) систем праћења и извештавања о мерама и активностима из ове одлуке и резултатима њихове примене;
- 3) поступак комуникације са дужницима у смислу ове одлуке.

7. Банка доставља Народној банци Србије извештај о мерама и активностима предузетим у циљу одобравања репрограма, као и њиховим резултатима.

Извештај из става 1. ове тачке банка доставља на обрасцу *Месечни извештај о одобреном репрограму пољопривредних кредита*, који је као Прилог 1 одштампан уз ову одлуку и њен је саставни део.

Извештај из става 1. ове тачке банка доставља најкасније 20. у месецу са стањем на дан последњег календарског дана претходног месеца.

Први извештај из става 1. ове тачке банка је дужна да достави до 20. новембра 2022. године, са стањем на дан 31. октобра 2022. године.

Банка извештај из става 1. ове тачке доставља закључно са стањем на дан 30. јуна 2023. године, до 20. јула 2023. године.

Изузетно, извештај из става 1. ове тачке у делу који се односи на иницијално стање свих кредита на које се одлука односи, део под В – банка доставља једном са стањем на дан 30. септембра 2022. године, најкасније 20. октобра 2022. године.

8. Банка не може наплатити накнаду за предузимање мера и активности у складу са овом одлуком, као ни трошкове које може имати у вези с тим мерама и активностима, укључујући и трошкове за обраду захтева клијента, осим трошкова неопходних за одобравање потраживања које не утврђује банка.

9. Потраживања банке према дужницима којима је одобрен репрограм, а која у моменту ступања на снагу ове одлуке нису била реструктурирана, ни проблематична, нити су се сматрала проблематичним кредитом у смислу прописа Народне банке Србије, односно код којих није наступио статус неизмирења обавезе – неће се због одобравања репрограма сматрати реструктурираним, нити проблематичним потраживањима, као ни проблематичним кредитом у смислу прописа Народне банке Србије, односно неће се сматрати да је наступио статус неизмирења обавезе.

Третман из става 1. ове тачке примењује се на потраживања из тог става и у периоду након одобравања репрограма, све док су за то испуњени услови у смислу прописа Народне банке Србије.

Одобравање репрограма дужницима у складу са овом одлуком не подразумева нужно да је дошло и до значајног повећања кредитног ризика, нити представља нужно модификацију финансијског средства, те није неопходно да банке признају губитке по основу те модификације.

10. Банка је дужна да своје унутрашње акте усклади са одредбама ове одлуке до 31. октобра 2022. године и да их достави Народној банци Србије одмах по усвајању.

11. Ова одлука примењује се на обавезе по основу кредита одобрених дужнику до ступања на снагу ове одлуке.

12. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ИО НБС бр. 85
6. октобра 2022. године
Београд

Председавајућа
Извршног одбора Народне банке Србије
Г у в е р н е р
Народне банке Србије

Др Јоргованка Табаковић, с.р.